

Elsőfolyamat azok
 8 kor., 4 kor., 2 korona.
 Egyes számú 18 Hilar,
 Hirtől megérkezőt csak szorint.
 A legmegelőzők utolsó nap
 törtéke.
 Szerkesztő:
FRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-utca 8.
 Hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adódnak.
 Kiadóhely: István-utca 9.
 Hova a lap anyagi részét illető közle-
 mények az előfizetést penzok küldendők.
 Kiadóhatalmos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVŐ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA.

A bizottságok.

Ujpest, szeptember 24-én.

Mikor az emberek megunták a sátorok alatti tartózkodást s köépületekbe szállásolták be magukat és a községeknek, városoknak megvetették az alapját, akkor az ördög megijedve attól, hogy közakarattal, egyesült erővel sok jót fognak véghez vinni, ravasz észszel kigondolta a — *bizottságokat*.

Az ördögnek ezt a tetszetős kakuktojását, Istenben boldogult, de a nemzetet egyáltalában nem boldogító Tisza Kálmán becsempészte a községi törvénybe is s innen belejutott a községek és a városok szervezési szabályrendeleteibe.

Az emberek, illetőleg a községi képviselők, azután kimélni akarván a saját eszüket és erejüket *nemcsak állandó, hanem ad hoc bizottságokat* csináltak.

És az ördög — elérte célját!

Az állandó bizottságban elpenészesedett, elposványosodott, megzáposodott, zafonyra jutott az okos és jó emberek minden helyes eszméje, minden gondolata, minden hasznos indítványa. Az ad hoc bizottságokban pedig a közérdekű dolgokra rászállott a magánérdek pora és így az a sok jó, amit az emberek egyesült erővel és közakarattal véghezvihettek volna, vagy hajótörést szenvedett a bizottságokban, vagy ragályos betegséggel inficiáltan került ki a bizottságokból.

Ujpest községnek például a szervezési szabályrendeleték türelmes papírján 9 állandó bizottsága van, nevezete-

sen: építési, egészségügyi, tűzrendőri, közmunka, gazdasági és számvisgáló, adókiadó, ipariskolai, ovoda felügyelő és temető bizottsága.

Ezekbe a bizottságokba minden községi választás után, az újonnan megalakult képviselőtestület annak rendje és módja szerint, 7 vagy 9 tagot választ be a saját kebeléből.

Ezeknek a bizottságoknak a teendői pontosan és világosan meg vannak jelölve a szervezési szabályrendeleteknek reájuk vonatkozó szakaszaiban, de —

Itt következik az ördög kezének a működése, amennyiben ezeknek a bizottságoknak a legnagyobb része meg se alakul; ezeknek a bizottságoknak a legnagyobb része életjelt sem ad magáról, nem működik, nem is akar működni, mert soha egyetlen alkalommal sem követeli ki maga számára a hatáskörébe eső kérdések felmerültekor, szabályszerűen körülírt jogának a hozzá utalását s az érvényesítését.

A község előjárósága persze örül ennek az ázsiai közönynek, mely az állandó bizottságok tagjainak a második természetévé vált, mert akár miről van szó, mindég indítványba hozhatja az ad hoc bizottságokat s mindig beválasztathatja az ad hoc bizottságokba a képviselőtestületnek egy és ugyanazon tagjait, magyarul mondva az előjáróságnak tetsző egyéneket.

Mi következik ebből?

Az, hogy a község dolgait, nevezetesen azokat, a melyekből az adózó polgárságra teher származik, nem az egész

képviselőtestület, hanem annak csak egy tizedrésze végzi és intézi.

Az, hogy az intézkedés részleteit az egész képviselőtestület soha sem ismeri.

Az, hogy a működés, a végrehajtás eredményéről az egész képviselőtestület tiszta képet soha sem nyer, mert az állandó bizottság mellőzésével, az ad hoc bizottság minden egyes esetben olyan teljhatalommal van felruházva, hogy a közgyűlés még akkor is kénytelen volna az ad hoc bizottság jelentését tudomásul venni és jóváhagyni, ha az a bizottság világosan megmondaná, hogy például a község ház építésére szánt összeget ennyivel lépte túl, a község ház berendezésére ennyit fordított, jutalmul ennyit meg ennyit osztott ki.

Az állandó bizottságok nem működésének a községre nézve van még egy másik nagy hátránya is. Nevezetesen az, hogy a község nem fejlődik minden részében arányosan, hogy a község életében sok lényeges dolog rettentően, teljesen elhanyagoltatik.

Ugyan kérem, feleljenek csak maguknak a következő kérdésekre:

Szabályos, a szépészeti és egészségügyi szempontoknak megfelelő-e nálunk minden építkezés és minden építkezési módosítás?

Sajnos, nem az!

S vajjon hányszor és mikor ülésezett 3 év alatt az *állandó* építési bizottság?

Vajjon községi magas építkezéskor hány tervet és költségvetést dolgozott

Egy becsületes ember.

— Elbeszélés —
 Írta: Szendrői.
 (Folytatás.)

A nagynéni ugyan nem messze, alig néhány mérföldnyi távolságra lakott, de ahhoz nem fordulhat, a büszkesége nem engedi s azután akkor, a midőn utóljára beszélt vele, becsület szavát adta, hogy a házatájékát nem fogja mindaddig megközelíteni, a míg hívatni nem fogja.

Ez pedig soha sem fog bekövetkezni. Miért is volt olyan „bolond”. Ha nem ellenkezik véle, ha olegot tesz kívánságának, most nem kellene attól rettegnie, hogy a felesége, a boltos, a pék, a mészáros, a fűszeres mind mind pénzt és csak pénzt jönnek kérni.

Beregi Andor e pillanatban csakugyan hangosan és keservesen nyögött s a szíve úgy elszorult, hogy talán könyek esordultak volna ki a szeméből, ha valaki erősen meg nem rántja a ház esengetyűjét s a esengő hang villanyszikraként nem futt át tagjain.

A meleg verejtéket pedig hideg gyöngyök váltották föl s egy örökké valóságnak tetszett az a pár pillanat, a míg a közeledő léptek a kaputól szobájának a küszöbéig érték s az ajtóban egy egészen idegen ember jelent meg.

— Ez nem kér pénzt! Ez talán fizető beteg! susogta megkönnyebbülten Andor s azután remegő térdekkal emelkedett föl székéből.

— Beregi Anna asszony — szólla az idegen férfiú — az orvos ur nagynénje nagy beteg, kéreti, hogy rögtön jöjjön hozzá.

Mi ez? Álom avagy valóság!

Andor e kérdéssel csak akkor jött tiszta midőn a küldőnek kocsiájában ült s az ostorhegye indulásra készítette a lovakat.

II.

A jó lovak egy két óra alatt befutották azt a néhány mérföldet, mely Beregfalvát Andor laktól elválasztotta s az orvos esodálatos érzelmekkel lépett abba a régi, re, gényesen fekvő házba, a melyben nagynénje Beregi Anna lakott, s a melyből oly szomoruan távozott el két ízben.

A tágas előcsarnokban egy okos szelid tekintetű hölgy fogadta őt, a ki a jóság őszinte kifejezésével nyugtatta rajta néhány másodpercig a szeméit s azután bemutatta magát.

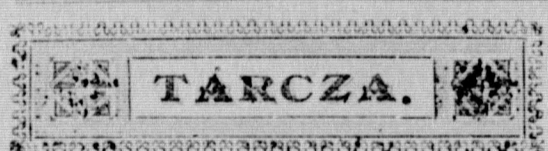
— Én Szatmáry Ágnes vagyok! mondá az orvos felé kezét nyujtva. Tizenöt éve nem láttuk egymást, nemesoda, hogy nem ismer rám. A nagynéni beteg — félek, hogy menthetetlen — monitse meg tudomány az életét.

E szavak után intett neki, hogy kövesse s egy nagy félig homályos első omeleti szobába vezette.

Beregi Anna — lesóványodva, félholtan, feküdt a fehér párnákon, de a hallása még éles volt, az orvos belépését rögtön észre vette.

— Andor, — szólla régi modora szerint. — Az isten másként akarta, mint én. Itt vagy ismét, én hívattalak.

Andor a betegágyához lépett, reszkető kezét nagynénje felé nyujtá, szóllani azonban nem vala képes. E perczen mindenről megfeledkezett, a mi kottójüket elválasztá, s csak arra gondolt, hogy előtte boldogult

Megy a kis lány!

Megy a kis lány a fonóba,
 Szép virágos viganóba,
 Olyan gyorsan, vigan lépdél,
 Versenyt megy az esti széllel.

Le-lesüti barna szemét,
 Világért sem tekintne szét,
 Pedig tudom, lesi várja,
 Követi-e a babája?

A fonóban vigan vannak,
 Csókot vesznek, csókot adnak,
 Majd dalolnak, majd mesélnek,
 Vége nincs a vig beszédnek.

Csak egy lányka nem dalolgat,
 Szép szeméből könnyek hullnak,
 Mert hiába várja-várja:
 Nem jöhet el a babája.

Megy a kis lány a fonóba,
 Busan lépked, meghajolva:
 Fekete gyász a ruhája,
 Sirban nyugszik a babája.

Halász Lajos.

ki s hol ügyelt föl az **állandó** építési bizottság?

Egészségesek, tiszták-e a mi épületeink, lakásaink, utcáink, tereink?

Bűztelenek-e csatorna nyílásaink?

Sajnos, nem azok!

S vajjon hányszor és mikor ülésezett 3 év alatt az **állandó** egészségügyi bizottság?

Van-e nekünk tűzoltóságunk? Vannak-e megfelelő tűzoltó eszközeink?

Sajnos, nincsenek!

Vajjon mikor s hány ülést tartott 3 év alatt a tűzrendőri **állandó** bizottság?

S vajjon hányszor gyakorolta felügyeleti jogát, mikor és mit szervezett, hány-szor tett jelentést az észlelt hiányokról, melyik tűznél jelent meg, mikor győzött meg, hogy van víz, kád, esőbőr, csáklya a házaknál az az **állandó** tűzrendőri bizottság?

Rendezettek, feltöltöttek, leásottak, burkoltak, fásítottak nálunk már az összes utcák?

Sajnos, nem azok!

S vajjon mikor és hány-szor tartott ülést 3 év alatt az **állandó** közmunkabizottság?

Mikor tett előterjesztést a községi csatorna és világítási hálózat fejlesztéséről? Hol és mikor ügyelt föl a képviselőtestület által elrendelt munkák végrehajtására?

Vajjon elkészítette-e valaha a közmunkaköltségvetést s adott-e véleményt annak hova fordítása iránt?

Hát a gazdasági és számvizsgáló **állandó** bizottság vajjon mikor terjesztett elő véleményt a község által használt, hasznahajtó üzletekről, s az itt elkövetett kihágásokról? Mikor csinált javaslatot szerződések kötése ügyében? Mikor utasított hozzá véleményezés céljából valamit a képviselőtestület?

Hát az adókövető **állandó** bizottság? Legyünk igazságosak!

Ez utóbbi állandóan működött? Hogy miként? Legközelebb fogjuk telderíteni!

Az ipariskolai, az óvodafelügyelői s a temetői bizottság működéséről is föl-

atyjának egyetlen nővere, a ki egykor — a saját módja szerint bár — de szerette s jól tett vele, már haldokolva fekszik.

— Úlj le! mondá Anna. Te vagy az első orvos a ki házam küszöbét átlépte. Én mindig magam gyógyítottam magamat.

A beteg szünetet tartott. A beszéd nehezére esett.

— Rossz színben vagy Andor! — folytatta s részvételt tekintett rajta végig. Eppen olyan rosszban mint jó magam. Hány gyermeked van?

— Három — feleli Andor — két fiu s egy leányka. Az utóbbit Anna névre kereszteltem.

A haldokló areza mintha megszelídült volna, mintha valami esodás érzelem utolsó lángja lobbant volna fel kebelében. Azután tévedező gondolatai ismét visszatértek a jelenbe.

— Andor! — mondá előbbi hangján, — egész életedben bolond voltál, a mesterséged is bolondság, de véleményedet akarom állapotom felől hallani.

Az orvos tudta ugyan, hogy itt már nincs mit remélni, — de azért lekiismeretesen megvizsgálta a beteget. Beregi Anna figyelemmel s kételkedő tekintettel kísérte mozdulatait.

— Miért hallgatsz Andor? — kérdélesen. — Azt hiszed, hogy nem vagyok mindenre elkészülve? Van még remény?

Andor még a saját élete árán is szeretne volna nagyonjót megvizsgáltatni, — de az igazságot nem volt képes elhallgatni.

— Nincs, — mondá a beesületes ember őszinteséggel.

(Folyt. köv.)

jegyezhetünk valamit, de már a többitől soha semmit.

S amidőn e fölött gondolkodtunk, a következő kérdések merültek föl előttünk:

Mi lehet az állandó bizottságok mellőzésének s nem működésének a vég oka?

Hogy lehet az, hogy az **állandó** bizottságokba beválasztott képviselők semmihez sem értenek, az ad hoc bizottságokban szereplő képviselők pedig mindenhez értenek?

Síveskedjenek kérem e kérdések fölött gondolkozni!

És ha arra az eredményre jutnak, hogy az állandó bizottságok képviselő tagjai csakugyan semmihez sem értenek: akkor síveskedjenek a jövő választások alkalmával olyan községi képviselőket választani, akik legalább egy állandó bizottságnak az ügyköréhez értenek, s ennek az egy ügykörnek a keretén belül működni akarnak és tudnak is.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Beniczky Lajos alispán szabadságáról visszaérkezvén, hivatalos működését f. hó 14-én megkezdte. — Zsoldos János főjegyző hat hétre terjedő szabadságát f. hó 20-án kezdte meg, s Olaszországba utazott. — **Hoffer Miksa** a község mérnöke tizenegy napi szaoadságra a vidékre utazott.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter íj. **Hets Ödön** újpesti járásbírói aljegyzőt az újpesti járásbírói mellett alkalmazott ügyészégi megbízottnak állandó helyettesül rendelte ki.

— **A folyó évi ellenőrzési szemle.** A közös hadsereg és haditengerészet nem tényleges állományú légénységével a folyó évi ellenőrzési szemle a következő napokon fog **Ujpesten** megtartatni: október hó 12-én a **vármegyei illetőségűek**; — 13-án az idegenek közül az 1—65. gyalogezredbeliek, — 14-én a 66—102. gyalogezredbeliek és a vadászcsapattal; — 15-én a többi fegyvernemhez tartozók és a es. k. honvédek. **Rikospalotán** október 16-án a **vármegyei illetőségűek**; — 17-én az idegenek közül az 1—102. gyalogezredbeliek, 19-én a vadászcsapattal, egyéb fegyvernembeliek és a es. k. honvédség. A főszemléről elmaradtak és a megjelenés alól teljesen fel nem mentettek f. é. november hó 20-án kötelesek jelentkezni a budapesti **Mária Terézia** lakanyában utó szemlére.

— **A vármegyei 1904. évi virilisek** névjegyzéke f. é. október hó 3-ig a vármegye házában (I. emelet közigazgatási hivatal) közzemlére van kitéve s ott a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető. Ezen névjegyzék elleni felebbezések az állandó bíráló választmányhoz ezimezve f. é. október 3-ig adandók be.

— **A eseléd-szerzők visszaélései.** A eseléd-szerzők ellen az utóbbi időben nagyon sok a panasz. A eseléd-szerzés tárgyában kiadott új szabályrendelet határozmányai nem tartják be. A közvetítési díjat, mindjárt a eseléd felfogadása alkalmával követelik daczára annak, hogy a szabályrendelet szerint azt csak a tényleges szolgálatba lépéstől számított nyolczadik nap letelte után kell fizetni, s aki követelésüknek eleget nem tesz, ahoz eselédet nem visznek. Némely közvetítő a megállapított díjnál többet követel és szed, azonkívül a 15 napon belül kilépett eseléd helyett nem közvetít újabb díjfizetés nélkül más eselédet, noha a szabályrendelet elrendeli. A főkapitány ennek következtében a helyzerzőüzletek folytonos ellenőrzésére hívta fel a kerületi kapitányságokat s felkéri a közönséget, hogy a helyzerzők részéről tapasztalt visszaélést mindenkor jelentse be az illetékes kerületi kapitányságnak, mert a rendőrség esakis így tud érvényt szerezni az új szabályrendeletnek.

— **Szüret előtt** figyelmeztetjük a szőlőbirtokosokat és bortermelőket, hogy az 1893. XXIII. t. cz. és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendeletek értelmében a mustba, vagy a borba ugy-

szintén a már kész, kiejedt törkölyborba vizet keverni, bármily csekély mennyiségben is, minden körülmény között **feltétlenül tilos**, tilos továbbá a természetes bornak törkölyborral vagy gyümölcsborral való összekeverése (összehasonlítása) is. Aki a fenti tiltott módon készített vagy kezelt bort forgalomba hozza, vagy eladja 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik: aki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy a természetes bort törkölyborral, vagy gyümölcsborral összekeveri, az mint a mesterséges bor készítője, 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel s ezen felül még 2 hónapig terjedhető elzárással büntetettik s ezen kívül az illetőktől a tiltott módon készített, vagy kezelt borok még el is koboztatnak.

— **Az újpesti ipartestület előljárósága** f. hó 11-én tartotta havi ülését, melyen Pöbl Károly titkár bejelenté, hogy munkaviszony 1016 esetben fordult elő, ebből iparos segéd 651, a többi gyári munkás, iparossegéd bejelentetett 368, munkából kijelentetett 283, munkakönyv kiadott 94, ideiglenes igazolvány 9, tanoncz szerződött 44, felszabadult 16, igatói szám 268, panasz beadatott 28, ebből hivatalból elintéztetett 11. Az összeírás alkalmával találtatott 1421 bejelentést és 327 *be nem jelentett segéd*, 565 szerződöttetett és 90 *be nem szerződöttetett tanoncz*. Pénztári jelentés szerint bevétel 994 kor. 80 fill., kiadás 671 kor. 96 fill., Összes maradvány az év elejétől számítva 7825 kor. 06 fill.

— **Egészségügy.** A fertőző betegségek közül Ujpesten a múlt héten a következők merültek föl: ronesoló toroklob 1, — vörheny 12, — kanyaró 12, — fültő mirigylob 1 esetben.

— **Házasság:** **Récey Ödön** bankhivatalnok Récey Gyula nyug. Máv. főfelügyelő fia, szeptember hó 20-án d. u. öt órakor tartotta esküvőjét az újpesti r. kath. templomban **Hanzély Irén** kével, **Hanzély István** m. kir. posta- és táviró-főtiszt leányával.

— **A betegek szivarja.** A m. kir. dohányjövődék igazgatója szeptember, hó folyamán érdekes szivarujdonságot hoz forgalomba: a beteg emberek szivarját. A dohányos ember nehezen tud lemondani második természetévé vált szenvedélyéről, a dohányzásról, még ha orvosai figyelmeztetik is, hogy a dohány még az ő számára és napjait megrövidíti. Ezeket akar most a m. kir. dohányjövődék igazgatósága segíteni — mikor eme új szivarokat becsajjtja forgalomba. Az új szivar — „*Delicias*” néven kerül a forgalomba — teljesen ártalmatlan az egészségre, mert az ilyen szivarok készülő dohányból teljesen elvonják a nikotint. Az új szivar kétféle fajta kerül forgalomba: az egyik kesernyészű; a másik édeskesű.

— **A belügyminiszter és a kivándorlás.** A belügyminiszter az összes törvényhatóságokkal a következőket közölte: Az észak-amerikai Egyesült-Államokban a bevándorlás szabályozásáról új törvény lépett életbe. E szerint minden kivándorló partraszállásakor két dollár fejadót fizet, hülyéknek, elmebajosoknak, szegényeknek, koldusoknak, fertőző betegeknek, többnejűeknek, bűnösöknek, olyanoknak, a kik büntetve voltak és anarkistáknak, nem engedik meg a partraszállást. *Egytől ötezer dollárig büntetik, a kik bevándorlásra esábitanak és munkát igényelnek.* A belügyminiszter rendeletében szivére köti a hatóságoknak, hogy az amerikai új törvényt ismertessék meg a néppel, nehogy még több esalódott ember kótyavetyélje el mindenét, olyan, a kiről bizonyos, hogy a szigorú bevándorlási bizottság nem engedi partraszállni, hanem visszaküldi. Különben az utóbbi napokban is *több száz magyar és osztrák kivándorlót küldtek haza*, mert a létminimumot sem tudták igazolni s mert olyan levelek voltak birtokukban, melyekben munkával, keresettel biztatták őket.

— **Elfogott pénzhamisító Ujpesten.** A rendőrség letartóztatta **Chrometz György** 26 éves rovott múltú kovácssegédet, a ki a Jókai-utca 32. számú lakásán valóságos hamis pénzt gyártó műhelyt állított fel. Itt készült az a temérdek 20 és 10 filléres, a melyek az utóbbi időben forgalomba kerültek. A rendőrség a lakáson sok ilyen hamis pénzt, valamint a pénz gyártásához szük-

séges szerzőmokat és öntvényeket megtalálta.

— **Halálozás.** *Moró József* fűszerkereskedő f. é. szeptember hó 18-án 37 éves korában szívizélhűdés következtében halt meg. Hült tetemeit édesanyja, özvegye, s a Gregoretti és Vényi család tagjai, ismerősei s barátai kísérték ki f. hó 20-án az örök nyugalom helyére.

— **Az izraeliták ujvé.** Izraelita polgártársaink szeptember hó 22-én és 23-án ünnepelték meg, az ujvé, mely számításuk szerint a világteremtése óta az 5664-ik esztendő. Mózes vallásuk hívei mind a két napon zsufolásig megtöltötték a templomot s Jehova az ujvé alkalmával gyönyörű idővel ajándékozta meg választott népét.

— **Magán-tisztviselők országos szövetsége.** A magán-tisztviselők országos szövetsége, mely már oly sokat tett a magán-tisztviselők érdekeinek védelmére és ügyének előbbrevitelére, hogy ezéljät minél biztosabban elérje, most a vidéken, a nagyobb városokban bizottságokat szervez, hogy így nem a fővárosban működő tisztviselőket is bevonja működési körébe. Így legutóbbi héten megalakult a szövetség fiókja Kassán, Temesváron, Aradon, Harsányban, községünkben most vasárnap 27-én d. e. 11 órakor lesz az alakuló gyűlés az upesti takarékpénztár tanácstermében, melyen a fővárosi központi szövetséget Dr. Iritz Miksa titkár és tanácsstag fogja képviselni. Mint halljuk az upestiek Benkovics Imre főkönyvelőt óhajtják elnöknek megnyerni. Kívánatos, hogy a magántisztviselők saját érdekükben a gyűlésen minél számosabban jelenjenek meg.

— **Az upesti „Közművelődési Kör” műkiállítása.** Már harmadizben rendez jó nevű művészek közreműködésével műkiállítást kép- és szoborművekből a „Közművelődési Kör.” A kiállítást a kultuszminister képviselőjében f. hó 20-án nyitotta meg dr. K. Lippich Elek minisiteri osztálytanácsos. Mindjárt a megnyitás után nagy közönség hullámozott a tárlat két helyiségében, melyekben 250 darab festmény és szobor van elhelyezve. A tárlat nivóját kétségkívül emeli a néhai *Munkácsy Mihály* hat vázlata, melyek a boldogult művészek első alkotásai közül valók. Nagy műbeesével bir néhai *Jakobey K.* „Rubens”-e és „Dürer”-je. Igen szépek a *Telepy Károly* tájképei, *Keményffy Jenő* „Vasárnap reggel”-je, *Vajda Zsigmond* „Sais”-je, *Kaczányi Gdön* nagyobb vászna: „A bánat nemtője”, *Neogrady Antal* kedélyt hangoló képei, *Br. Braunecsky Sina* „Faust”-ja, *Margittay Tihamér* „Erdekes olvasmány”-a és a „Tilosban”, *Pallya Coelestin* vásárképei és a *Sonnenfeld Józsi* ábrázoló portrait, *Bachmann Károly* „Munkaszünet”-e, „Pipázó”-ja és a „Dumai malmaok télen”. Nem kevésbé szépek a *Fényes Adolf* festményei, valamint *Kaiserling Jolán*nak Dr. Führer Simon körelnököt ábrázoló portraitja, továbbá *Jászay József* „Olvasó török”-je, *Garay Akos* tollrajzai, *Rubovics Márk* „Fürdés után”-ja, *Kézdi Kovács László* „Virradás”-a, *Németh Gyula* „Csendélet”-e, *Egerváry P. Agoston* „Gábor bácsi”-ja. *Linek Lajos* torzrajzai, melyeket egyébként az éleztapokból ismerünk, felette érdekes anyagját képezik a tárlatnak; szintugy *Polgár Marci* karrikatura kollekciója, habár őt mint festőt szeretnők viszontlátni. Ezekon kívül még több nevezetesebb festőművész dolgozatai adnak súlyt és erkölcsi értéket a kiállításnak. Meg kell még emlékeznünk *Pallya Carolus* esinos tájképeiről, melyek kétségtelenül magukon hordják a *Coelestin* bátyja zsanerjét. *Andréjka Árpád* tájképecskéi szárnypróbálgatások, melyekből azonban már is tehetség csillámlik elő. *Mártonffy Etelka* két festménye szép dilettans dolgozat.

A *Bachmann* és *Pörge*-féle upesti festőiskola növendékeinek: *Münster Ferencz*nek, *Kropp Kálmán*nak, *Sonnenfeld Lilinek*, *Kolozsváry Melániának* és *Bachmann Henriette*nek kiállított tanulmányai a festőiskola létjogosultságát igazolják. Az upesti szobrászművészek által kiállított művek közül *Andréjka József* három mellszobra művészi kivitelénél fogva tűnik ki. Az egyik a művész Árpád nevű fiát, a másik a művész Margit nevű leányát ábrázolja carraai márványból vésve, míg a harmadik a *Németh Berezi* gipszbe öntött és bronzirozott mellszobra. Ezekon kívül még kilenc szoborművet ál-

lított ki *Andréjka*, melyek mind a kész művész kezére vallanak. *Barcza Lajos* „Mély álom”-ja nem mindennapi alkotás, mely a fiatal művész haladásáról tesz tanúságot, szintugy figyelmet érdemel a művész másik munkája „Az apa”. Ezek után konstatáljuk, hogy a tárlat erkölcsi siker dolgában mi kívánni valót sem hagy hátra, a miben *Linek Lajos* kiállítási elnök. — *Margittay Tihamér*, *Bachmann Károly* és *Andréjka József* jury tagoknak és *Szekely Abris* műtárosnak van feltétlen dícsérendő része. Vajha a műkedvelők, legkivált a módosabbak, biztosítanak az anyagi sikert is!

— **Az upesti Kossuth-szoborra.** Az „Ujpesti Magyar Műkedvelők Köre” a f. é. szeptember hó 5-én rendezett s színelőadással egybekötött táncmulatságának tiszta jövedelméből 20 koronát adott át lapunk szerkesztőségének az upesti Kossuth-szobor alap javára, mely összeget ezennel hirlapilag nyugtáztunk s a Kossuth-szobor bizottság elnökéhez juttatunk.

— **Téli szaktanfolyam iparossegédek részére.** Az upesti m. kir. állami faipari szakiskola a folyó 1903—904. tanévben is mint eddig esti és vasárnapi *szakrajztanfolyamot* nyit faiparosok részére. A szaktanfolyam ezélja: a faiparban dolgozó iparosoknak és iparossegédeknek, továbbá faiparos tanoncoknak a faipar fejlesztésére szükséges szabadkézi- és szakrajzolásban, valamint technológiai ismeretekben és az ipari könyvtelben való tovább kiképzése. A tanfolyamra felvétetnek asztalos, fafaragó, esztergályos s egyéb a rokonágba tartozó iparosok, segédek és oly tanoncok is, a kik az iparostanoneziskolát befejezték, vagy a kik a kellő előképzettségük folytán a tanoneziskolában előadandó elméleti tantergyak alól fel vannak mentve. A tanfolyamra beiratkozni lehet szeptember végéig a fentjelzett szakiskola igazgatói irodában Gyár-uteza Hajnal-uteza sarkán. *Tandij és beiratási díj nincs.*

— **Felülfizetések.** Az „Ujpesti Magyar Műkedvelők Köre” által f. é. szeptember hó 5-én rendezett színelőadással egybekötött táncmulatságon a következők fizettek fölül: *Wolfner Gyula* 10 K., *Szekely Lajos* 6 K., *Blasz József*, *Bettelheim Ottó*, *Erben Samu*, *Springhut Herman*, 5—5 K., *Rössel Nándor*, *Balog Armin*, *Hecht és Klein (R.-palota)* Önművelődési Kör 4—4 K., *Tiroler Salamonné*, *Felsner Izidor*, *Fuchs Antal*, *Miskolezy Gyula*, *Roth Adolf*, 3—3 K., özv. *Benke Endréné*, *Gottlieb Józsefné*, *Neumann Fáni*, özv. *Weisz Salamonné*, *Dózsa Dániel*, *Bluhon Pál*, *Engelmann János*, *Heisler Samu*, *Káldor Károly*, *Csepesyányi Béla*, *Leiner Fülöp* és fiai, *Ney Gusztáv*, *Weisz Márton*, *Winternitz Gyula*, *Srangeta István*, *Schwarz Gáza*, *Weisz Ármán* és fiai 2—2 K., *Blau Izsó* (Budapest), *Krausz Károly* (Budapest), *Ligetj N. Perl* lápt (Budapest) 1—1 K. Fogadják szíves pátfogásukért sz. „U. M. M. K.” elnökségének ez uton is tiszteletteljes köszönetét.

Polgártársak!

— Karczolat. —

Ujpest nem szorul többé Falb jóslatára. Van már nekünk saját külön Falbunk!

Külömb legény a nimetnél!

Nem tétovázik, nem titkolózik, nem burkolózik, hanem világosan, határozottan megjelöli a kritikus nap idejét és helyét.

Dr. Boros Mór egy remek, szecsessiós falragaszon tudomására adta Ujpestnek, hogy vége lesz, tudomására adta Ujpest népének, hogy koldussá kell lennie, hogy rabigába kell dőlnie, ha a községi szervezési szabályrendeletet meg nem fellebbezi, ha a községi tisztviselők fizetésének a rendezését meg nem akadályozza, ha a fogyasztási adókezelését ismét a csempészekre nem bizza!

Polgártársak!

Humanitás, erkölcs, emberszeretet, megélhetés, kötelességtudó és teljesítő tisztviselők nyomora, ez . . . mind semmi, spongyát reá, a fő a fellebbezés, a népszerűség, mert hát „tetszik tudni” jön a községi választás.

Polgártársak!

Gondolják meg, hogy a „kecskének is jól kell laknia és a kertnek is meg kell maradnia!” Ez annyit jelent, hogy az apóst is meg a vöm uramat is meg kell községi képviselőnek választani. „Tetszik érteni?” Különb koldusbotra jut Ujpest polgársága.

No de félre a tréfával!

Beszélgünk komolyan!

Ujpestnek még nincs és nem is lesz vége, de dr. Boros Mór szecsessiós falragaszának már vége van!

Bekenték esirizzel s fölibe ragasztották a Dvorzsák műlovardájának a plakátjával.

A falragasz ragasztó-művésze érdeme szerint bánt el vele!

Polgártársak!

Tegyenek önök is hasonlóképen!

Ragasszák be valamivel a dr. Boros Mór felebbezését is, mert higgyék el, csak akkor fog a pótdadjuk szaporodni, ha Ujpest rendezett tanácsu város lesz, ha a fogyasztási adó bérletét a régi rendszer szerint kezelik, s ha a községi tisztviselők magánmunkálatai után esedékes díjakat nem a község pénztárába fogják befizetni!

Polgártársak!

Ne bizzák Ujpest községének az ügyeit az olyan „kecskére”, amely nem elégszik meg a káposztával, hanem az egész „kertet” fel akarja falni.

S ha mégis elhiszik az upesti Falb jóslatát: akkor szüreteljék le előbb maguk a kertjüket s azután boesássák bele a kecskét.

Majd meglássák nem fog bele menni s nem fog benne mandátumos-káposztát keresni!

Lerd.

1183. végrh. sz. 1903.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az upesti kir. járásbírósnak 1903. évi V. 1971. sz. végzése folytán **dr. Balint Lajos** ügyvéd által képviselt **Alt. tkp. és hitelszövetkezet** felperes részére **Rieman Lajos** és társai alperesek ellen 400 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 814 koronára beesült ingóságokra az upesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a menyinyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Ujpesten. **Árpád ut 92. szám alatt Markusz Miksa** lakasan leendő megtartása határidőül **1903. évi szeptember hó 28. napján délelőtt 12 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a menyinyben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

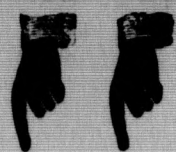
Kelt Ujpesten, 1903-ik évi szeptember hó 9. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó.

Franczia órák.

ÁDLER SAMUNÉ, lakik Lőrincz-uteza 35. sz. alatt, német, franczia és zongora tanárnő mérsékelt áron órákat ad.

Már

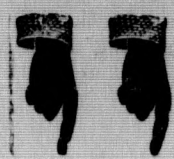
1 koronáért

50.000

korona nyerhető.

ORVOS- sorsjáték

Budapest, IV., Váci-utca 17.

Már

1 koronáért

50.000

korona nyerhető.

Főnyeremény 50.000 kor. ért.

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Miután a húzást már október elején megtartjuk és a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek, ennél fogva tisztelettel kérjük, hogy a sorsjegyek bevásárlásával ne tessenek késni, hanem nagybecsű megrendelését szíveskedjék lehetőleg azonnal elintézni, mert a **húzás már**

folyó évi október hó 10-én lesz.

Orvos-sorsjáték központi irodája:

Budapest, IV. ker. Váci-utca 17/a.

Sorsjegyek kaphatók helyben: minden dohánytözsdében és minden vidéki városban.

Fuchs Antal és József kő- és könyvnyomdája

Ujpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hírlapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyetemi nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.